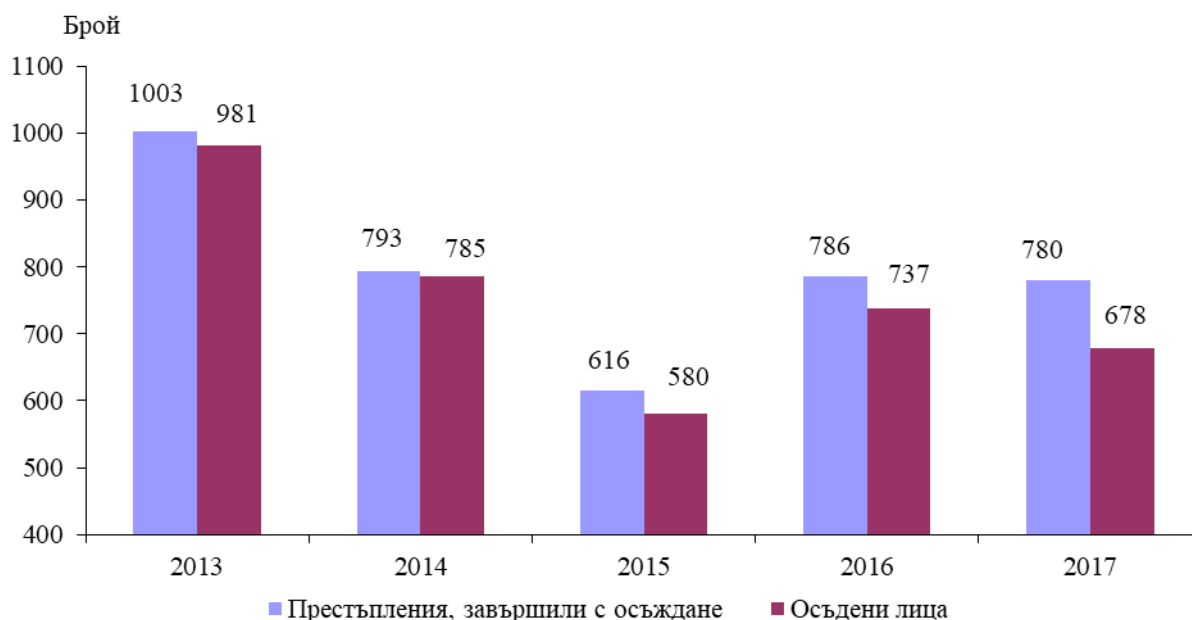

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

През 2017 г. в област Шумен са приключили делата за 1 026 извършени престъпления. Делата за 376 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 404 престъпления - с условно осъждане, за 18 престъпления - с оправдаване, за 5 - с прекратяване, а за 223 - с освобождаване от наказание. В сравнение с 2016 г. броят на делата за извършени престъпления се увеличава с 11.4%.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 780 извършени престъпления, което е с 0.8% по-малко спрямо 2016 г. (фиг. 1).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица за периода 2013 - 2017 година в област Шумен

През 2017 г. броят на **обвиняемите лица** е 918, с 5.3% повече спрямо 2016 година. От тях:

- ефективна осъдителна присъда са получили 310 лица (33.8% от общия брой на обвиняемите);
- условно осъдени са 368 лица, или 40.1% от общия брой на обвиняемите;
- освободени от наказателна отговорност са 225 лица (24.5%);
- оправдани са 10 лица (1.1%);
- на 5 лица (0.5%) делата са прекратени.

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2017 г. е 678, което е с 59 лица, или с 8.0% по-малко в сравнение с 2016 година. От тях 574 лица са осъдени за извършването на едно престъпление, 84 - за две престъпления, а 20 - за три и повече престъпления.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2017 г. в област Шумен най-голям е броят и съответно относителният дял на общопасните престъпления - 354 (341 през 2016 г.), или 45.4% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Осъдени са 308 лица (319 през 2016 г.), или 45.4% от всички осъдени лица в областта. Сред общопасните престъпления най-разпространени са:

- престъпленията по транспорта и съобщенията - 300 на брой, с 268 осъдени лица;
- престъпленията свързани с наркотици - 27 на брой, с 22 осъдени лица;
- престъпленията, извършени по общопасен начин или с общопасни средства - 22 на брой, с 15 осъдени лица.

Престъпления против собствеността²

През 2017 г. в област Шумен с осъждане са завършили 143 престъпления против собствеността, или 18.3% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителна присъда. Лицата, осъдени за тези престъпления, са 141, или 20.8% от общия брой на осъдените. В сравнение с 2016 г. наказаните престъпления против собствеността намаляват с 8.9%, а осъдените лица с 10.8%. Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са:

- кражбите на имущество - 80 престъпления, с 80 осъдени лица;
- грабеж - 21 престъпления, с 21 осъдени лица;
- измама - 19 престъпления, с 21 осъдени лица;
- унищожаване и повреждане на имущество - 15 престъпления, с 13 осъдени лица.

Престъпления против личността³

В област Шумен престъпленията против личността, завършили с осъждане през 2017 г. са 81 (47 през 2016 г.), или 10.4% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 61 (40 през 2016 г.) или 9.0% от общия брой. Спрямо 2016 г. е регистрирано увеличение на престъпленията против личността със 72.3% и осъдените за този вид престъпления - с 52.5%.

Сред престъпленията против личността с най-голям брой са:

- телесна повреда - 42 престъпления, с 33 осъдени лица;
- принуда - 15 престъпления, със 7 осъдени лица;
- убийство - 8 престъпления, с 9 осъдени лица.

¹Включват престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

²Престъпленията против собствеността включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

Престъпления против стопанството¹

В област Шумен престъпленията против стопанството, завършили с осъждане през 2017 г. са 80 (135 през 2016 г.), или 10.3% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 82 (132 през 2016 г.) или 12.1% от общия брой. Спрямо 2016 г. е регистрирано намаление на престъпленията против стопанството с 40.7% и осъдените за този вид престъпления - с 37.9%.

Сред престъпленията против стопанството с най-голям брой са престъпленията в отделни стопански отрасли, където с осъдителна присъда са завършили делата за 64 престъпления, а броят на осъдените лица е 68.

Документни престъпления

През 2017 г. в съдилищата в област Шумен са разгледани делата за извършени 34 документни престъпления. За този вид престъпления са осъдени 27 лица. Спрямо 2016 г. е регистрирано намаление на документалните престъпления с 33.3% и осъдените за този вид престъпления - с 41.3%.

Други видове престъпления

В област Шумен, сред другите видове престъпления, завършили с осъждане през изминалата година са: престъпления против брака, семейството и младежта - 31, с 22 осъдени лица; престъпления против реда и общественото спокойствие - 25, със 17 осъдени лица. Съдилищата в област Шумен са наложили наказания и за 22 престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции на 10 осъдени лица. Наказани са и престъпления против: правата на гражданите; финансовата, данъчната и осигурителната система.

Осъдени лица по пол и възраст

През 2017 г. в област Шумен броят на осъдените мъже е 622 (91.7%), а на осъдените жени - 56 (8.3%).

С най-висок брой и относителен дял са осъдените лица във възрастовата група 30 - 39 години, (178 лица, 26.3% от общия брой на осъдените) и 40 - 49 години - 146 лица (21.5% от общия брой на осъдените). Следват тези във възрастовата група 18 до 24 години - 111 лица (16.4%). В структурата на осъдените лица, най-малки са броят и дялът на лицата на възраст над 60 години - 39 лица (5.8%) и непълнолетните от 14 до 17 години - 27 лица (4.0%).

Осъдени лица по наложени наказания

В област Шумен в структурата на осъдените по наложени наказания най-голям е броят и относителният дял на лишените от свобода. През 2017 г. те са 490 (72.3% от общия брой на осъдените лица). От лишените от свобода най-голям е броят и дялът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца - 267 лица (54.5% от всички лишени от свобода) и от шест месеца до една година - 140 лица (28.6%). Наказанието

¹ В престъпленията против стопанството се включват: общи стопански престъпления и против кредиторите, престъпления в отделни стопански отрасли, против митническия режим, паричната и кредитната система.

„пробация“ е наложено на 150 лица (22.1% от осъдените лица), а „глоба“ - на 34 лица (5.0%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в ИС ИНФОСТАТ и на сайта на НСИ - <http://www.nsi.bg>, раздел „Правосъдие и престъпност“.